

INFORMAT VAIS ZIŅĀJUMS

Latvijas Nodarbinātības, Sociālais darbs un ģimenes politikas, veselības un patērētāju lietu ministru padomes
2013.gada 20.-21.jūnija sanāksmē izskatīja Labklājības ministrijas, Kultūras
ministrijas un Ekonomikas ministrijas kompetencē esošajos jautājumos

I SANĀKSMES DARBA KĀRTĪBA

2013.gada 20.-21.jūnijā Luksemburgā notiks Eiropas Savienības (*turpmāk – ES*) Nodarbinātības, sociālais darbs un ģimenes politikas, veselības un patērētāju lietu ministru padomes (*turpmāk – Padome*) sanāksme, kuras darba kārtībā ir iekļauti šādi Labklājības ministrijas, Kultūras ministrijas un Ekonomikas ministrijas kompetencē esošie jautājumi:

- 1) Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par Eiropas Globalizācijas pielgošanas fondu (2014-2020);
- 2) Grozītais priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par minimālajām prasībām darbinieku mobilitātes sekmīšanai, uzlabojot papildpensiju tiesību iegāšanu un saglabāšanu;
- 3) Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par Eiropas Visticgāko personu atbalsta fondu;
- 4) Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par direktīvas 96/71/EK par darbinieku norīkošanu darbā pakalpojumu sniegšanas jomā piemērošanu;
- 5) Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par dzimumu līdztības uzlabošanu bērģķot to uzņēmumu direktoru bez izpildpilnvarām vidū un saistītiem pasākumiem;
- 6) Priekšlikums Padomes direktīvai par vienlīdzīgas attieksmes principa īstenošanu neatkarīgi no personas reliģijas vai ticības, invaliditātes, vecuma vai seksuālais orientācijas;
- 7) Eiropas Semestris 2013: ieguldījums 2013.gada 27.-28.jūnijā Eiropas Padomes sanāksmē:
 - a) Padomes rekomendāciju projekti par dalībvalstu Nacionālajām reformu programmām 2013.gadam,
 - b) Nacionālo reformu programmu 2013.gadam un 2012.gada rekomendāciju dalībvalstīm īstenošanas izvērtējums,
 - c) Nodarbinātības komitejas un Sociālais aizsardzības komitejas izvērtējums par 2013.gada Padomes rekomendācijām attiecībā uz starpnozaru jautājumiem,
 - d) Nodarbinātības snieguma monitorings un kritiķriji;
- 8) Jauniešu nodarbinātība;
- 9) Padomes secinājumu projekts par sociālo investīciju izaugsmei un kohēzījai veicināšanu;
- 10) Padomes secinājumu projekts par sieviešu kvalifikācijas pēģmību medijos lomas palielināšanu.

II LATVIJAS NACIONĀLĀ POZĪCIJA

1) Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par Eiropas Globalizācijas pielgošanas fondu (2014-2020)

Eiropas Globalizācijas pielgošanas fonds tika izveidots ar Regulu (EK) Nr.1927/2006 darbībā 2007.-2013. gadā, lai nodrošinātu ES lēmuma atbalstu darbiniekiem, kuri atlaisti tēģpēc, ka globalizācijas ietekmē ir notikušas lielas strukturālas pārmaiņas pasaules tirdzniecības modeļos, kam ir ievērojama negatīva ietekme uz reģionālo vai vietējo ekonomiku. Līdzfinansējot aktīvas darba tirģus politikas pasākumus, Eiropas Globalizācijas

pielgošanas fonda mērķis ir atvieglot darbinieku atkaliepaist šanos darba tirgū tajos reģionos, nozarēs, teritorijās vai darba tirgos, kuri cietuši no būtiskiem ekonomikas traucējumiem.

Ar Eiropas Globalizācijas pielgošanas fonda atbalsta saņēmējiem kompromisa priekšlikumi tiek saprasti ne tikai darbinieki ar darba līgumiem uz nenoteiktu laiku, bet arī pašnodarbinātās personas, kas nodarbinātas ne mazāk kā vienu un ne vairāk kā 10 darbiniekus. Saskaņā ar kompromisa priekšlikumu finansiālu atbalstu Eiropas Globalizācijas pielgošanas fonda sniegs aktīvās darba tirgus politikas pasākumiem, kas ietilps saskaņotajā individualizēto pakalpojumu paketē, kuri paredzti, lai veicinātu atlaisto darbinieku atkaliekaušanas darba tirgū vai pašnodarbinātībā. Paši atbalstāmie ir neizdevīgā situācijā esošie cilvēki, gados vecāki cilvēki un jaunieši vecumā līdz 25 gadiem.

Latvijas prezidents turpināja priekšlikuma izskatīšanu, taču, ņemot vērā dalībvalstu atšķirīgos viedokļus, joprojām nav izdevies panākt vienošanos par ekonomiskās un finanšu krīzes iekaušanu Eiropas Globalizācijas pielgošanas fonda tvērumā, atbalsta saņēmēju kategorijām un līdzfinansējuma likmi.

Padomes 2013.gada 20.-21.jūnija sanāksmē Latvijas prezidents centās panākt vispārēju pieeju par priekšlikumu. Ja dalībvalstīm neizdosies vienoties, zināšanai tiks pieņemta progresa ziņojumu.

Latvijas nostāja:

Latvija ir gatava politiskai diskusijai par Latvijas prezidents sagatavoto dokumentu attiecībā uz atvērtajiem jautājumiem saskaņā ar apstiprināto Latvijas nacionālo pozīciju. Lai arī Latvija joprojām ir skeptiska attiecībā uz Eiropas Globalizācijas pielgošanas fonda efektivitāti, tomēr, ņemot vērā 2013.gada 8.februāra Eiropadomā panākto vienošanos par ES daudzgadu budžetu 2014.-2020.gadam, Latvija kopumā varētu atbalstīt priekšlikumu par Eiropas Globalizācijas pielgošanas fonda darbības turpināšanu 2014.-2020.gadā.

Atsevišķā Latvijas nacionālā pozīcija netiek gatavota. Nacionālā pozīcija (labklājības ministres 21.05.2013. apstiprinātā pozīcija Nr.2) ir saskaņota ar Ārlietu ministriju, Finanšu ministriju, Zemkopības ministriju un Ekonomikas ministriju.

2) Grozītais priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par minimālajām prasībām darbinieku mobilitātes sekmīšanai, uzlabojot papildpensiju tiesību iegūšanu un saglabāšanu

2012.gada 15.oktobrī Kipras prezidents atsaka darbu pie priekšlikuma izskatīšanas, pamatojoties uz 2008.gada pirmajās Padomes Sociālo jautājumu darba grupā panāktā kompromisa būtību. Grozītais priekšlikuma mērķis ir sekmēt darba ņēmēju tiesību uz pārvietošanās brīvību un tiesību uz profesionālo mobilitāti stenošanu, mazinot šķēršļus, kurus radījuši noteikumi, kas reglamentē dalībvalstu papildpensiju shēmas (darba devēju izveidotās pensiju shēmas, kuru mērķis ir papildināt pensijas, kas paredzētas valsts sociālās drošības shēmā ietvaros).

ņemot vērā dalībvalstu atšķirīgos nostājus, Latvijas prezidents ierosināja priekšlikumu attiecināt tikai uz tādām personām, kuras pārvietojas no vienas dalībvalsts uz otru un maina darba devēju, no direktīvas tvērumā izslēdzot personas, kuras pārvietojas un maina darba devēju vienas dalībvalsts ietvaros. Tomēr joprojām starp dalībvalstīm pastāv vēl vairākas neskaidrības par Prezidents sagatavoto kompromisa jautājumu, piemēram, attiecībā uz direktīvas retroaktivitāti, kā arī nosacījumiem tiesību iegūšanai un saglabāšanai.

Padomes 2013.gada 20.-21.jūnija sanāksmē plānots pieņemt zināšanai Prezidents sagatavoto progresa ziņojumu vai panākt vispārēju pieeju par priekšlikumu.

Latvijas nostāja:

Latvija pieņem zināšanai Prezident ras sagatavoto progresā ziņojumu. Kopumā Latvija var atbalstīt arī vispārēju pieeju par priekšlikumu, jo vienotu minimālo prasību noteikšana uzlabos darbam jau tiesības uz mobilitāti, nosakot papildpensiju tiesību iegāšanos un saglabāšanos nosacījums, kas mazinātu šķēršļus, kurus radījuši noteikumi, kas reglamentē dalībvalstu papildpensiju shēmas.

Atsevišķa Latvijas nacionālā pozīcija netiek gatavota. Nacionālā pozīcija Nr.3 (apstiprināta 2008.gada 3.jūnijā Ministru kabineta sēdē) ir saskaņota ar ārlietu ministriju, Finanšu ministriju un Finanšu un kapitāla tirgus komisiju. Saskaņā ar pozīcijas izstrādānotikušās konsultācijas ar nevalstiskajām organizācijām un sociālajiem partneriem.

3) Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par Eiropas Vistrīcīgajām personu atbalsta fondu

Priekšlikums par nākamo daudzgadu finanšu ietvaru 2014.-2020.gada periodam Eiropas Komisija (*turpmāk – Komisija*) ir ierosinājusi iezīmēt 2,5 miljardu *euro* lielu budžeta jaunam instrumentam, kas paredzēs cēlī pret galveno nabadzību un atstumtību - Eiropas atbalsta fondu vistrīcīgajām personām. Fonds aizstās ES Pārīrtikas izdalīšanas programmu vistrīcīgajām personām, kas tika izveidota 1987.gadā ar mērķi lietderīgi izmantot intervences uzkrājumus, izdalot pārīrtikas produktus vistrīcīgajām personām. Fonda atbalsts 2014.-2020.gada periodā paredzēs: pārīrtikas nodrošināšanai, pirmās nepieciešamības priekš izdalīšanai bezpajumtnieku un materiāli nenodrošinātā bērnībā vajadzībām, un papildinošiem mērķa grupas sociālās iekāršanas pasākumiem (izņemot pakalpojumu apmaksu, jo tiek uzskatīta par finansētu atbalstu). Fonda līdzekļi tiek nodalīti no dalībvalstīm piešķirtajam ES struktūrfondu „aploksnēm”.

Fonda vispārīgais mērķis ir veicināt sociālo kohēziju ES, sekmējot to, lai tiktu sasniegts „Eiropa 2020” stratēģijas mērķis par vismaz 20 miljoniem samazinātā cilvēku skaitu, kuri ir pakauti nabadzības un sociālās atstumtības riskam. Fonda maksimālā līdzfinansējuma likme darbības programmas līmenī noteikta 85% apmērā, nacionālās līdzfinansējums 15% apmērā nodrošina no valsts budžeta.

Padomes 2013.gada 20.-21.jūnijā sanāksmē plānots pieņemt zināšanai Prezident ras sagatavoto progresā ziņojumu.

Latvijas nostāja:

Latvija pieņem zināšanai Prezident ras sagatavoto progresā ziņojumu. Latvija kopumā atbalsta finansējuma piešķiršanu palīdzības sniegšanai vistrīcīgajām personām, jo pašiem īpašiem mērķiem, izņemot vērā pieaugošo nabadzības un sociālās atstumtības riska līmeni un valsts un pašvaldību budžetu ierobežotās iespējas sniegt atbalstu vistrīcīgajām personām. Latvija ir ieinteresēta panākt vienošanos par priekšlikuma tīlku virzību iespējami drīz, lai savlaicīgi informētu sabiedrību par gaidāmajām izmaiņām pēc 2013.gada un sagatavotu darbības programmas. Latvija cer panākt vienošanos, kas nepieaus Eiropas Sociālā fonda investīciju samazināšanos sociālajom tīmā dalībvalstīm, kas izmantos Eiropas Vistrīcīgajām personu atbalsta fonda finansējumu.

Atsevišķa Latvijas nacionālā pozīcija netiek gatavota. Saskaņā ar nacionālā pozīcija (apstiprināta 2013.gada 8.janvārī Ministru kabineta sēdē) ir saskaņota ar ārlietu ministriju, Finanšu ministriju, Zemkopības ministriju, Veselības ministriju, Tieslietu ministriju un Pārīrtību koordinācijas centru. Notikušās konsultācijas ar nevalstiskajām organizācijām un sociālajiem partneriem.

4) Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par direktīvas 96/71/EK par darbinieku norīkošanu darbības pakalpojumu sniegšanas jomā piemērošanu

Priekšlikuma, kurš ir daļa no 12 prioritāriem priekšlikumiem, kas ietverti Vienotajā tirgus aktā, mērķis ir uzlabot Direktīvas 96/71/EK ieviešanu, piemērošanu un stenošanu praksē. Paši uzmanāmie pasākumi ir šādi:

- noteiktu augstākus standartus darbinieku un ar uzdevumu informācijai par viņu tiesībām un pienākumiem;
- izveidotu skaidrākus noteikumus sadarbībai starp nacionālajiem iestādēm, kas ir atbildīgas par darbinieku norīkošanu;
- precizētu elementus, kas veido jēdzienu „darbinieku norīkošana”;
- precizētu iespējamās piemērošanas kontroles mehānismus;
- uzlabotu stenošanas tiesības, ietverot šādu iesniegšanu un ieviešot solidāro atbildību ES līmenī;
- veicinātu pārobežu sadarbību administratīvo sodu jomā.

Kipras prezidents ir laimīgi sasniegts vispārējais progress attiecībā uz priekšlikuma tekstu, jo pašā attiecībā uz I, II, III, VI un VII nodabojumiem. Īrijas prezidents turpināja darbu pie priekšlikuma 9.pantā (par nacionālajiem kontroles mehānismiem) un 12.pantā (par solidāro atbildību apakšuzdevumu līgumu gadījumā), tomēr līdz šim vienošanos nav izdevies panākt, emotīvārtī ir gaidāma bīstama nostāja.

Padomes 2013.gada 20.-21.jūnijā sanāksmē plānots pieņemt ziņojumu par šādu Priekšlikuma sagatavoto progresu ziņojumu.

Latvijas nostāja:

Latvija pieņem ziņojumu par šādu Priekšlikuma sagatavoto progresu ziņojumu un atzinīgi novērtīs Īrijas prezidenta ieguldīto darbu, lai panāktu progresu. Latvija ir ieinteresēta, lai tiktu pabeigts darbs pie Vienotā tirgus akta I pielikuma priekšlikumiem un atbalsta to, ka priekšlikumā tiek risināti ekspertu diskusijās akcentētie problemātiskie jautājumi, pēc būtības nepārkāpjot Direktīvu 96/71/EK.

Atsevišķā Latvijas nacionālā pozīcija netiek gatavota. Šākotnējā nacionālā pozīcija (apstiprināta 2012.gada 19.jūnijā Ministru kabineta sēdē) ir saskaņota ar Ārlietu ministriju, Ekonomikas ministriju, Tieslietu ministriju, Finanšu ministriju, Iekšlietu ministriju, Satiksmes ministriju un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju. Notikušas konsultācijas ar nevalstiskajām organizācijām un sociālajiem partneriem.

5) Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par dzimumu līdztības uzlabošanu biržākot uzdevumu direktoriem bez izpildpilnvarām un saistītiem pasākumiem

2012.gada 14.novembrī publicētais priekšlikuma galvenais mērķis ir palielināt sievietes skaitu uzdevumu valdīs ES, nosakot, ka līdz 2020.gada 1.janvārim 40% direktoriem bez izpildpilnvarām biržākot tajos uzdevumos ir no mazāk pārstāvētā dzimuma. Attiecībā uz biržākot tādēļ valsts uzdevumiem šis mērķis ir jāsasniedz līdz 2018.gada 1.janvārim. Komisijas sagatavotajam priekšlikumam:

- definēti izmantotie jēdzieni un sniegts skaidrojums par direktīvas piemērošanu dažādām biržākot to uzdevumu valdes struktūras sistēmām, t.i., divējādā sistēmā – atsevišķā valde un uzraudzības padome, unitārā sistēmā – vadības un uzraudzības funkcija ir apvienota vienā valdē, un jauktā sistēmā – elementi no divējādās un unitārās sistēmās, kas atbilst uzdevumiem izvēlētajās dažādās modeļos;
- noteikts, ka direktīvas prasības netiek attiecinātas uz biržākot tādēļ uzdevumiem, kas atbilst maza vai vidēja uzdevuma statusam;
- noteikta prasība biržākot tādēļ uzdevumiem definēt skaidrus, neitrāli formulētus un nepārotamus kritērijus izvērtējot kandidātus iecelšanai uzdevuma valdes amatam;
- noteikts pozitīvas rīcības princips un tādēļ stenošana, lai uzlabotu dzimumu līdztības uzdevumu valdīs.

Priekšlikums nosaka, ka dalībvalstīm ir jāparedz efektīvas, samērīgas un atturošas sankcijas, kas tiek piemērotas direktīvas prasību pārkāpšanas gadījumā. Šīs sankcijas var ietvert administratīvus sodus un lēmumu par direktoru bez izpildpilnvarām atcelšanu. Saskaņā ar priekšlikumu pēc direktīvas stāšanās spēkā Komisija regulāri novērt situāciju attiecībā uz sieviešu un vīriešu pārstāvību biržā, ko to uzdevumu valdības un līdz 2021.gada 31.decembrim ziņo Eiropas Parlamentam par direktīvas piemērošanu. Direktīvas darbība beidzas 2028.gada 31.decembrī.

Priekšlikums vairākos veidos izskatīs Padomes Sociālo jautājumu darba grupu, tomēr vienošanos joprojām nav izdevies panākt.

Padomes 2013.gada 20.-21.jūnija sanāksmē plānots pieņemt ziņojumu par šānai Prezident ras sagatavoto progresu ziņojumu.

Latvijas nostāja:

Latvija pieņem ziņojumu par šānai Prezident ras sagatavoto progresu ziņojumu. Latvija atbalsta Komisijas mērķus un centienus veicināt sieviešu lielāku pārstāvību vīriešu ekonomiskajā lēmumu pieņemšanas procesos, lai nodrošinātu dzimumu līdzsvaru. Tomēr Latvija kopumā neatbalsta priekšlikumu, jo uzskata, ka ilgtermiņā rezultāti ir sasniedzami, sadarbojoties ar sociālajiem partneriem un sniedzot visa veida atbalstu sieviešu uzdevumiem jaudas un karjeras izaugsmei. Latvija neatbalsta saistošus ES lēmuma instrumentus, dodot priekšroku rekomendācijai rakstura regulējumiem, tādējādi dodot dalībvalstīm iespēju atrast situācijām vispiemērotākos līdzekļus.

Atsevišķa Latvijas nacionālā pozīcija netiek gatavota. Saskaņā ar nacionālā pozīcija (apstiprināta 2013.gada 30.aprīlī Ministru kabineta sēdē) ir saskaņota ar Ārlietu ministriju, Ekonomikas ministriju, Tieslietu ministriju, Satiksmes ministriju, Veselības ministriju, Finanšu ministriju un Finanšu un kapitāla tirgus komisiju. Notikušas konsultācijas ar nevalstiskajām organizācijām un sociālajiem partneriem.

6) Priekšlikums Padomes direktīvai par vienlīdzīgas attieksmes principa īstenošanu neatkarīgi no personas reliģijas vai ticības, invaliditātes, vecuma vai seksuālās orientācijas

2008.gada 2.jūlijā Komisija publicēja direktīvas projektu, kas papildina spēkā esošo ES lēmuma tiesisko regulējumu, saskaņā ar kuru aizliegums diskriminēt reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai seksuālās orientācijas dēļ attiecas vienīgi uz nodarbinātību un profesionālo izglītību. Priekšlikums paredz paplašināt aizsardzību pret diskrimināciju vecuma, invaliditātes, seksuālās orientācijas un reliģijas vai pārliecības dēļ valsts un privātā sektorā šādā veidā:

- sociālā aizsardzība, tostarp sociālā drošība un veselības aprūpe;
- izglītība;
- sabiedrībai pieejamu preču un pakalpojumu, tostarp mājokļu, pieejamība.

Reliģijas prezidentūra turpināja iepriekšējo prezidentūras laikā uzskatu darbu pie priekšlikuma tiesiskās noteikšanas uzlabošanas, paši uzmanību pievēršot direktīvas tvērumam, izglītības jomai, ietekmei uz mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, dzimumu līdzsvaru integrācijā pieejamā u.c. Diskusijas par priekšlikumu turpinās jau kopš 2008.gada.

Reliģijas prezidentūra šajā laikā izskatītas galvenās izmaiņas priekšlikumā, kas attiecas uz ietekmi uz mazajiem un vidējiem uzņēmumiem saistībā ar tās normas iekārtāšanu, kas paredz pienākumu veikt strukturālas izmaiņas, lai nodrošinātu invalīdu vajadzības, kā arī izglītības jomas iekārtāšanu un tās tvērumu direktīvai.

Reliģijas prezidentūra uzsver, ka nepieciešamas turpmākas diskusijas attiecībā uz paredzamajiem pasākumiem, lai nodrošinātu vienlīdzīgu izturēšanos pret cilvēkiem ar invaliditāti, direktīvas ieviešanas grafiku, kompetenču nodalīšanas aspektiem un subsidiaritāti, kā arī par kopīgo direktīvas tiesisko noteikumu.

Padomes 2013.gada 20.-21.j nija san ksm pl nots pie emt zin šanai Prezident ras sagatavoto progresā zi ņjumu.

Latvijas nost ja:

Latvija pie em zin šanai Prezident ras sagatavoto progresā zi ņjumu. Latvija uzskata, ka rijas prezident ras laik ir pan kts zin ms progress priekšlikuma att st b un Latvija kopum atbalsta priekšlikumu, vienlaikus uzsverot, ka ir j turpina diskusijas par vair kiem neatrisin tiem jaut jumiem (direkt vas ietekmi uz maziem un vid jiem uz mumiem, direkt vas atbilst bu Konvencijai par personu ar invalidit ti ties b m, apdrošin šanas pakalpojumu sniegšanu noteikt m vecuma grup m u.c.).

Atseviš a Latvijas nacion l poz cija netiek gatavota. Nacion l poz cija (tieslietu ministra 15.04.2010. apstiprin ta poz cija Nr.2) ir saska ota ar Labkl j bas ministriju, rlietu ministriju, Finanšu ministriju, Izgl t bas un zin tnes ministriju, Ekonomikas ministriju, Vesel bas ministriju, Finanšu un kapit la tirgus komisiju, Ties bsarga biroju.

7) Eiropas Semestris 2013: ieguld jums 2013.gada 27.-28.j nija Eiropadomes san ksmei:

a) Padomes rekomend ciju projekti par dal bvalstu Nacion laj m reformu programm m 2013.gadam

2013.gada 29.maij Komisija public ja priekšlikumus Padomes rekomend cij m ES dal bvalst m, tostarp Latvijai. Saska ar s kotn jo Padomes rekomend ciju projektu Latvijai 2013.-2014.gad tiek ieteikts:

- pastiprin t budžeta strat iju, lai nodrošin tu, ka novirzes no vid j termi a m r a atspogu o vien gi papildus ietekmi no sist misk m pensiju reform m. Š s strat ijas ietvaros samazin t nodok us zemu algu sa m jiem, novirzot nodok u slogu uz t d m jom m k akc zes nodok i, pašuma nodok i un/vai vides nodok i. Turpin t centienus, lai uzlabotu nodok u iekas šanu un apkarotu nu ekonomiku, k ar turpm k stiprin t fisk lo ietvaru, efekt vi stenojot Fisk l s discipl nas likumu un daudzgadu budžeta pl nošanu;
- risin t situ ciju saist b ar ilgstošo un jauniešu bezdarbu, palielinot akt v s darba tirgus politikas un m r tiec gu soci lo pakalpojumu p rkl jumu un efektivit ti. Uzlabot jauniešu nodarbin t bu, piem ram, izmantojot Jauniešu garantijas meh nismu, izveidot visaptverošu profesion lo orient ciju, stenot reformas profesion l s izgl t bas un apm c bas nozar un uzlabot apm c bas kvalit ti un pieejam bu;
- risin t situ ciju saist b ar augstajiem nabadz bas r d t jiem, veicot reformas soci l s pal dz bas sist m , lai t attiektos uz liel ku iedz vot ju skaitu, uzlabojot pabalstu adekv tumu un stiprinot pabalsta sa m ju aktiviz šanas pas kumus. Pastiprin t meh nismus, lai efekt vi samazin tu b rnu nabadz bu;
- stenot pl not s augst k s izgl t bas reformas, jo paši attiec b uz t da finans šanas mode a izveidi, kas stimul kvalit ti, akredit cijas sist mas reformu, iest žu konsolid ciju un internacionaliz cijas veicin šanu. Turpm k stenot pas kumus, lai moderniz tu p tniec bas iest des, pamatojoties uz neatkar go nov rt jumu, kas pašlaik tiek veikts;
- ar turpm k uzlabot energoefektivit ti, jo paši attiec b uz dz vojama j m k m un centr lapkures t kliem, nodrošin t stimulus ener ijas izmaksu samazin šanai un novirz t pat ri u uz energoefekt viem produktiem. Uzlabot savienojam bu ar ES ener tikas t kliem un veikt pas kumus, lai liberaliz tu dabasg zes tirgu, tostarp paredz t skaidrus noteikumus par trešo personu piek uvi uzglab šanas iesp j m;
- pabeigt reformas, lai uzlabotu tiesu iest žu efektivit ti un kvalit ti un samazin tu neizties to lietu skaitu un tiesved bas ilgumu, tostarp attiec b uz maks tnesp ju.

Ieviest visaptverošu cilvēkresursu politiku un veikt pasākumus, lai īstenotu medicīniskās tiesības un racionalizētu šārties sistēmu.

Padomes 2013.gada 20.-21.jūnija sanāksmē plānots apstiprināt Padomes rekomendācijas ES dalībvalstīm par to 2013.gada Nacionālajam reformu programmam un Stabilitātes vai Konverģences programmu.

Latvijas nostāja:

Latvija kopumā piekrīt Komisijas piedāvātajām Padomes rekomendācijām Latvijai. Turpmāk turpināsim 2012.gadā adresēto rekomendāciju virzienus, kuriem Latvijai jau ir uzsākti darbi un gada laikā ir sasniegts zināms progress, kas ir aprakstīts 2013.gada Progres ziņojumā par Latvijas nacionālās reformu programmas īstenošanu. Padomes rekomendācijas Latvijai ir būtisks elements nacionālajās prioritātēs un reformu noteikšanā. Turpmāk palīdzībai veiksmei īstenot Latvijas nacionālās reformu programmu un Latvijas konverģences programmu.

Latvijas nacionālajā pozīcijā par Padomes rekomendāciju projektu sagatavo Ekonomikas ministrija, un to plānots apstiprināt 2013.gada 18.jūnija Ministru kabineta sēdē.

b) Nacionālās reformu programmu 2013.gadam un 2012.gada rekomendāciju dalībvalstīm īstenošanas izvērtējums

Nodarbinātības komiteja un Sociālais aizsardzības komiteja ir sagatavojušas 2012.gada dalībvalstu darba tirgus rekomendāciju īstenošanas izvērtējumu. Izvērtējuma uzskaites, ka, ņemot vērā krīzes radītos pieaugošos bezdarbārdītājus ES, dalībvalstīs ir jāturpina īstenot darba tirgus reformas, atzīmējot ieguldītā darbs, lai uzlabotu aktīvo darba tirgus politiku efektivitāti un nodrošinātu labākus pakalpojumus un pieejamību mērķa grupām.

Nodarbinātības komiteja savā viedoklī norāda, ka 2013.gadā Latvijai ir uzsākti būtiskus pasākumus, piemēram, izmaiņas likumā par atbalstu bezdarbniekiem, paredzot ieviest un īstenot pasākumus, lai veiksmei atbalstītu bezdarbnieku atgriešanos darba tirgū. Bezdarbnieku apmēra plānota, ņemot vērā katras personas individuālo bezdarbā situāciju un izvērtējot gatavību iesaistīties darba tirgū.

Savukārt Sociālais aizsardzības komiteja uzsver, ka 2012.gadā gandrīz visās dalībvalstīs ir veiktas reformas sociālās politikas jomā. Sociālais aizsardzības komiteja norāda, ka 2011.gadā ES kopumā nabadzības un sociālās atstumtības riskam bija pakauti 4 miljoni cilvēku, turpmāk daudzas valstīs ir veikušas reformas. Attiecībā uz Latviju norāda, ka no 25% līdz 24% ir samazināts iedzīvotāju ienākuma nodoklis, kā arī pārtraukta garantētā minimālā ienākuma pabalsta līdzfinansēšana. Ar attiecībā uz pensijām ir veiktas reformas, lai nodrošinātu pensiju sistēmu ilgtspējību. Attiecībā uz Latviju norāda, ka pamazām tiek atjaunotas iemaksas pensiju sistēmā, līdz 2016.gadam sasniedzot 6%.

Padomes 2013.gada 20.-21.jūnija sanāksmē plānots uzklaut Nodarbinātības komitejas un Sociālais aizsardzības komitejas viedokļus.

Latvijas nostāja:

Latvija pieņem zināšanai Nodarbinātības komitejas un Sociālais aizsardzības komitejas sniegtos viedokļus.

c) Nodarbinātības komitejas un Sociālais aizsardzības komitejas izvērtējums par 2013.gada Padomes rekomendācijām attiecībā uz starpnozaru jautājumiem

Nodarbinātības komiteja un Sociālais aizsardzības komiteja ir izvērtējušas 2013.gada rekomendācijas dalībvalstīm un sagatavojušas viedokļus par starpnozaru jautājumiem, kuriem turpmāk būs jāpievērš uzmanība.

Nodarbinātības komiteja norāda, ka darba tirgus reformas ir kompleksas un bieži vien politiski jūtīgas jautājums, turpmāk ir nepieciešams konsenss valdībā, kā arī sociālo partneru

iesaist šana. Vienlaikus Nodarbin t bas komiteja nor da uz nepieciešam bu uzlabot akt v s darba tirgus politikas pas kumu efektivit tes un m r t bas uzlabošanu.

Savuk rt Soci l s aizsardz bas komiteja saist b ar pensiju sist mu reform m uzsver, ka b tiski ir iek aut daž dus p rdom tus pas kumus, lai stiprin tu pensiju sist mu atbilst bu un uzlabotu to ilgsp ju. 2013.gada rekomend cij s ir ietverts uzsvars ar uz vesel bas un ilgtermi a apr pi, paši akcent jot vesel bas jomu, kas ir izaugsmei draudz gs faktors.

Padomes 2013.gada 20.-21.j nija san ksm pl nots uzklaust Nodarbin t bas komitejas un Soci l s aizsardz bas komitejas viedok us.

Latvijas nost ja:

Latvija pie em zin šanai Nodarbin t bas komitejas un Soci l s aizsardz bas komitejas sniegtos viedok us.

d) Nodarbin t bas snieguma monitorings un krit riji

Lai sekm tu „Eiropa 2020” strat ijas m r u sasniegšanu, Nodarbin t bas komiteja katru gadu sagatavo nodarbin t bas monitoringa zi ojumu, identific jot galvenos ES un dal bvalstu izaicin jumus nodarbin t bas jom . 2012.gada decembr Nodarbin t bas komitejas sagatavotaj monitoringa zi ojum pirmo reizi tika iek auti „Eiropa 2020” strat ij iek autie krit riji m r u sasniegšanai un galvenie indikatori darba tirgus att st bas jom , kas tiks izmantoti ar turpm kajos monitoringa zi ojumos.

Kopum situ cija darba tirg Latvij ir uzlabojusies. 2012.gad nodarbin t bas l menis Latvij bija 68,2%, kas ir par 4,8 procentpunktiem maz k sal dzin jum ar nacion laj l men noteikto nodarbin t bas m r i. Sal dzin jum ar iepriekš jo gadu nodarbin t bas l menis Latvij ir pieaudzis par 1,4 procentpunktiem, un saska ar Komisijas prognoz m pieaugums l dz 2014.gadam sagaid ms 1,8 procentpunktu apm r . Nodarbin t bas pieaugums atz m ts starp paši pozit vajiem darba tirgus r d t jiem. K b tisk kie Latvijas izaicin jumi darba tirg tiek min ti:

- darbasp ka nodok u slogs ir augst ks par ES vid jo r d t ju,
- zems nodarbin t bas l menis v riešiem un zemu kvalific tiem darbiniekiem,
- jauniešu (15-24 gadi) bezdarba l menis joproj m saglab jas augsts un p rsniedz ES vid jo r d t ju,
- augsts jauniešu, kas nepiedal s izgl t b un nav nodarbin ti, l menis
- augsts ilgstoš bezdarba l menis, zemi izdevumi akt vajiem nodarbin t bas pas kumiem, ta u ar pieauguma tendenci,
- neaktivit tes un nepilna laika darba patsvars apr pes pakalpojumu nepietiekam bas d p rsniedz ES vid jo r d t ju,
- zema profesion l s izgl t bas pievilc ba un nepietiekoša augst k s izgl t bas kvalit te u.c.

Padomes 2013.gada 20.-21.j nija san ksm pl nots uzklaust Nodarbin t bas komitejas viedok i.

Latvijas nost ja:

Latvija pie em zin šanai Nodarbin t bas komitejas sniegto viedokli.

8) Jauniešu nodarbin t ba

Jauniešu bezdarbs joproj m ir viens no galvenajiem izaicin jumiem daudz s ES dal bvalst s. Kopum 2013.gada apr l jauniešu bezdarba l menis ES sasniedza 23,5%, atseviš s valst s bez darba bija pat 50% jauniešu vecum no 15-24 gadiem, bet dažos re ionos – pat 70%.

Atz stot jauniešu bezdarba probl mu, Padome 2013.gada febru r vienoj s par Jauniešu garantijas izveidošanu, bet Eiropadome iniciat vas stenošanai atv l ja 6 miljardus euro. Lai stenotu Jauniešu garantiju, tiek sagaid ts, ka l dz 2013.gada beig s ES dal bvalstis

sagatavos konkrētus plānus, kuros tiks ietverta informācija par pasākumiem, to izmaksām un Jauniešu garantijas ieviešanas procesu.

Padomes 2013.gada 20.-21.jūnija sanāksmē plānota viedokļu apmaiņa par jauniešu bezdarbu, balstoties uz Prezidenta prasības sagatavotiem diskusiju jautājumiem.

Latvijas nostāja:

Ar kādiem šādiem nosaukumiem ir saskaroties un kādas reformas plānot veikt, tostarp sagatavojot konkrētus plānus, lai stenotu Jauniešu garantiju un patrinātu pasākumus cīņai pret jauniešu bezdarbu, un cik ilgā laikā šādi plāni tiks sagatavoti?

emot vērā, ka jauniešu bezdarbs līdztekus ilgstošajam bezdarbam ir nozīmīga problēma arī Latvijā, pašatbalstam ir apņemšanās ieviest Jauniešu garantiju pēc iespējas sīkākā laikā. Vienlaikus ir nozīmīgi atgriezt jauniešus, kas ir bezdarbā, izglītības sistēmā, lai pilnveidotu viņu zināšanas un kvalifikāciju. Kā vienu no būtiskiem šādiem var minēt to, ka 2014.gads ir jaunplānošanas perioda sākums, tāpēc dalībvalstīs, tostarp Latvijai ir jāveic daudzi pasākumi (jāsagatavo tiesiskais bāze, jāizstrādā procedūras un pasākumi), lai uzsāktu darbu. Vienlaikus jāņem vērā, ka šobrīd ar Eiropas Līguma VI nodaļu nosauktās sarunas par visiem praktiskajiem aspektiem, piemēram, ES fondu regulu apstiprināšanu.

Latvijai uzskata, ka būtiski lietderīgi iesaistīt sociālos partnerus un izstrādāt Jauniešu garantiju, kas nodrošinātu visu iesaistīto pušu atbildību jauniešu bezdarba mazināšanā.

Kādi praktiski soļi ir nepieciešami, lai panāktu Jauniešu garantijas priekšfinansēšanu un patrinātu to stenošanu?

emot vērā, ka 2014.gads ir jaunplānošanas perioda sākums, lai uzsāktu praktisku Jauniešu garantijas ieviešanu ir nepieciešama vienošanās par ES daudzgadu budžetu 2014.-2020.gadam, ES fondu regulu apstiprināšanu, Latvijas izstrādāt Partnerības līguma un Darbības programmas apstiprināšanu un visbeidzot ES finansējuma priekšfinansējuma saņemšanu.

Latvija jau šogad plāno nacionālā līguma noteikt, pie kādiem nosaukumiem būtiski jāiespējama ES fondu līdzfinansēto aktivitāšu stenošana pirms līguma par projekta stenošanu nosaukšanas. Vienlaikus ir jāuzsver, ka finanšu plānojums un intensitāte jauniešu nodarbinātības iniciatīvās stenošanai ir atkarīga no konkrētās dalībvalsts un reģiona situācijas jauniešu bezdarbā, kā arī valsts finanšu un institucionālās kapacitātes šo pasākumu stenošanai.

Kādi papildu pasākumi / reformas ir nepieciešami, lai uzlabotu jauniešu darbaspaka mobilitāti?

Latvija uzskata, ka ir jāturpina stenot uz jauniešiem mērķus pasākumus un jānodrošina šo pasākumu labāka mijiedarbība. Piemēram, jāuzlabo stažēšanas kvalitāte apmācības procesā, jāpanāk jauniešu traipēja no izglītības sistēmas uz darba tirgu. Vienlaikus būtiski nepieciešams uzlabot sadarbību ar sociālajiem partneriem, jauniešu un nevalstiskajām organizācijām, lai ar jauniešiem, kas nēcīs un nestrādā, būtu pieejama informācija par iespējamo stažēšanas un piedalīšanās dažādās atbalsta programmās.

Pdjos gados Latvija bija, galvenokārt, bija izcelsmes zeme brīvā darbaspaka kustībai. Neskatoties uz to, iekšējā darbaspaka mobilitāte joprojām var būt ierobežota sakarā ar transporta un mājokļa problēmām. Tāpēc 2012.gadā Latvija ieviesa reģionālās mobilitātes pasākumu, kas ir mērķtieks uz tiem darbiniekiem, kas strādā ārpus savas dzīves vietas (vismaz 20 km attālumā). emot vērā, ka jaunieši ir viena no mobilitātes darbaspaka grupām, šāds pasākums var būt būtisks ietekmi uz jauniešu mobilitāti, pašiem, ja tie saskaras ar pastāvīgām grūtībām integrēties darba tirgū.

Papildus tiek domāts par tiem jauniešiem, kas ir izmantojuši iespējamo cietis un strādā citās dalībvalstīs – tiek meklēti risinājumi atbalsta pasākumiem, kad viņi vēlas atgriezties atpakaļ.

9) Padomes secinājumu projekts par sociālo investīciju izaugsmi un kohēziju veicināšanu

Secinājumu projekts ir norādītas negatīvas sociālās sekas, ar kurām ekonomiskās krīzes ietekmē ir saskārušies ES dalībvalstis: mājaimniecību ienākumu lēmība tiska samazināšanās un paaugstināta bezdarbība, augstais bezdarbības līmenis un pieaugošā nabadzība un sociālā atstumtība. To vēl vairāk saasināt diestrukturālās izaicinājumi kā sabiedrības novecošanās, atstumtība no darba tirgus, pieaugošās atšķirības starp dzimumiem attiecībā uz darba samaksu, nodarbinātību un nabadzību.

Secinājumu projekts dalībvalstīs tiek aicinātas ēmt vairākas Komisijas paziņojumu par sociālajām investīcijām izaugsmi un kohēziju kā integrētu ietvaru sociālās politikas veidošanai, plānot un īstenot bērnības draudzīgās politikas, iekāpjošus darba tirgus pasākumus, nodrošināt universālu pieeju augstas kvalitātes veselības aprūpes pakalpojumiem, risināt bezpajumtnieku problēmu, atspoguļot sociālo inovāciju un sociālo investīciju pieeju Nacionālajam reformu programmam un Nacionālajam sociālajam ziņojumam, iesaistīt plašāku sabiedrību un sociālos partnerus sociālās investīcijas veidošanai un īstenošanai nacionālajam līmenim u.c. Vienlaikus Komisija un Sociālās aizsardzības komiteja tiek aicinātas izstrādāt un attīstīt analītiskus instrumentus, metodiskus materiālus un vadlīnijas dalībvalstīm, lai nodrošinātu sociālās investīcijas pieejas ieviešanu un uzraudzību, kā arī nodrošināt zināšanu un pieredzes nodošanu starp dalībvalstīm.

Padomes 2013.gada 20.-21.jūnija sanāksmē plānotā secinājumu pieņemšana.

Latvijas nostāja:

Latvija atbalsta secinājumu pieņemšanu, jo ekonomiskās un finanšu krīzes radīto negatīvo sekas, paši nabadzības un sociālās atstumtības mazināšana ir viens no prioritāriem jautājumiem arī Latvijā. Atzinīgi vērtējam centienus panākt Komisijas un dalībvalstu savstarpēji koordinējošā rīcībā krīzes ietekmes mazināšanai un uzsvērt preventīvo darbību nozīmi sociālajai politikai.

Atsevišķa Latvijas nacionālā pozīcija netiek gatavota. Nacionālā pozīcija (labklājības ministres 17.05.2013. apstiprinātā pozīcija Nr.1) par Komisijas paziņojumu „Virzoties uz sociālajām investīcijām izaugsmi un kohēziju, tai skaitā īstenojot Eiropas Sociālo fondu 2014.-2020.gadā” saskaņotā ar Ārlietu ministriju, Ekonomikas ministriju, Finanšu ministriju, Izglītības un zinātnes ministriju, Veselības ministriju, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju, Kultūras ministriju un Pārvaldes koordinācijas centru. Notikušas konsultācijas ar nevalstiskajām organizācijām un sociālajiem partneriem.

10) Padomes secinājumu projekts par sieviešu kvalitatīvu pieaugumu medijos lomas palielināšanu

Secinājumu projekts uzsvērt, ka lielāka sieviešu līdzdalība kvalitatīvu pieaugumu medijos veicinātu dzimumu neitralitāti mediju saturā un programmas sagatavošanā, tādējādi pozitīvi ietekmējot sabiedrības attieksmi un rīcību. Secinājumu projekts tiek atzinīgi novērtēts Eiropas Dzimumu līdztības institūta sagatavotais ziņojums par Pekinas Rīcības platformas ieviešanu saistībā ar dzimumu līdztības medijos attiecībā uz kvalitatīvu pieaugumu, kā arī izstrādātās indikatoru.

- Indikators Nr.1 - sieviešu un vīriešu proporcija kvalitatīvu pieaugumu medijos amatos atsevišķās mediju organizācijās ES. Indikators apskatāms katrā dzimuma (atkarībā no mediju organizācijas uzbūves) kvalitatīvu pieaugumu medijos līmenī;
- Indikators Nr.2 - sieviešu un vīriešu proporcija mediju organizāciju valdīs atsevišķās mediju organizācijās ES;

- Indikators Nr.3 – atsevišķu mediju organizāciju izstrādātie mehānismi dzimumu līdztiesības veicināšanai.

Secinājumu projektā dalībvalstīs un Komisija tiek aicinātas veikt pasākumus, lai sekmētu sieviešu skaita palielināšanu līdztiesības jomā, tostarp medijos, mudināt mediju organizācijas izstrādāt un ieviest skaidrus, caurspīdīgus, neitrāli formulētus un viennozīmīgus atlases kritērijus, izvērtējot kandidātu iecelšanai līdztiesības jomā, pieņemot amatus, veidot regulāru dialogu ar mediju organizācijām, lai veicinātu to izpratni par dzimumu līdztiesību, kā arī aicināt mediju uzraudzības organizācijas stenotaktisku darbu, lai dzimumu līdztiesības principi tiktu ieviesti arī mediju darbībā u.c.

Padomes 2013.gada 20.-21.jūnija sanāksmē pieņemta noteikumu projekta secinājumu pieņemšana.

Latvijas nostāja:

Latvija atbalsta secinājumu pieņemšanu, jo tajā paustie ieteikumi mediju jomā ir aktuāli arī Latvijā. Latvija atzinīgi vērtē aicinājumu dalībvalstīm pievērst uzmanību dzimumu līdztiesībai līdztiesības jomā medijos. Līdzvērtīga sieviešu un vīriešu pārstāvniecība līdztiesības jomā pieņemšanas procesos var sekmēt dzimumu stereotipu mazināšanu, kā arī demokrātisku procesu sabiedrībā stiprināšanu, kuros tiek ieviesti sieviešu un vīriešu viedokļi.

Atsevišķa Latvijas nacionālā pozīcija netiek gatavota. Saskaņā ar nacionālā pozīcija (labklājības ministres 22.04.2013. apstiprinātā pozīcija Nr.1) saskaņā ar Ārlietu ministriju, Kultūras ministriju, Finanšu ministriju un Nacionālo elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomi. Notikušas konsultācijas ar nevalstiskajām organizācijām un sociālajiem partneriem.